

DZIAŁANIA NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Co-funded by
the European Union

Dla
nauczycielek/li
i edukatorów/ek

PLAN WARSZTATU

Część 1

Zrównoważony
rozwój, gospodarka
cyrkularna,
sprawiedliwość
klimatyczna

Część 2

Ekolęk
i zmiana narracji

Część 3

Grywalizacja
w edukacji
globalnej

Część 4

Budowanie
działania na rzecz
zrównoważonego
rozwoju

ROZGRZEWKĄ

"Wolał(a)bym..."

Czy wolał(a)bym korzystać z sieci społecznościowych, by sprzedawać/kupować używane produkty, czy brać udział w spotkaniach w swojej okolicy, by się nimi wymieniać?

Czy aby zwrócić uwagę na temat bliski mojemu sercu, wolał(a)bym zorganizować flash mob w miejscu publicznym, czy napisać rapową piosenkę?

Czy wolał(a)bym zminimalizować marnowanie jedzenia, czy przestać jeść mięso?

Czy był(a)bym bardziej skłonny(a) kupić używany smartfon czy używany garnitur (kostium)?

Czy wolał(a)bym kupować nowe produkty elektroniczne bardzo rzadko i zawsze wysokiej jakości, czy kupować wszystkie produkty elektroniczne z drugiej ręki?

Czy wolał(a)bym przez rok jeść tylko sezonowe owoce i warzywa z mojego regionu i obejść się bez bananów, kawy itp. produktów z tropików, czy przez rok nie polecieć samolotem na wakacje?

CZĘŚĆ 1

Zrównoważony
rozwój, gospodarka
cyrkularna,
sprawiedliwość
klimatyczna

Co-funded by
the European Union

KUPOJ ODPOWIEDZIALNIE

ACT from play
to action
sustainability
for youth

CZĘŚĆ 1

■ Zbudujmy wiedzę na poniższe tematy

Zrównoważony
rozwój

Gospodarka
cyrkularna

Sprawiedliwość
klimatyczna

CZĘŚĆ 1

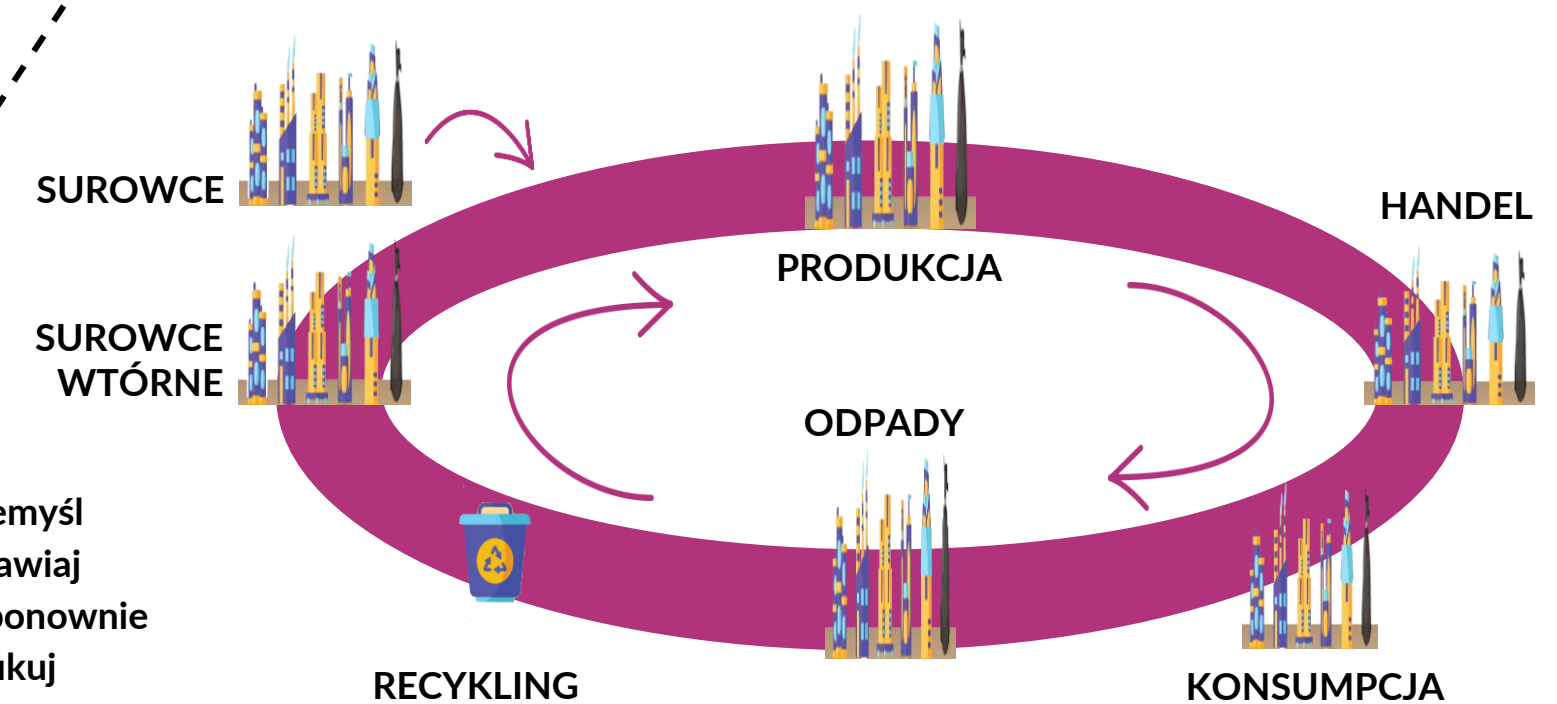
Gospodarka

Model linearny

Ilustracja: Francesco Miocola dla projektu ACT, 2023

Model cyrkularny

- Rethink: przemysł
- Refuse: odmawiaj
- Reuse: użyj ponownie
- Reduce: redukcja
- Repair: naprawiaj
- Recycle: stosuj recykling

CZĘŚĆ 1

■ Sprawiedliwość klimatyczna

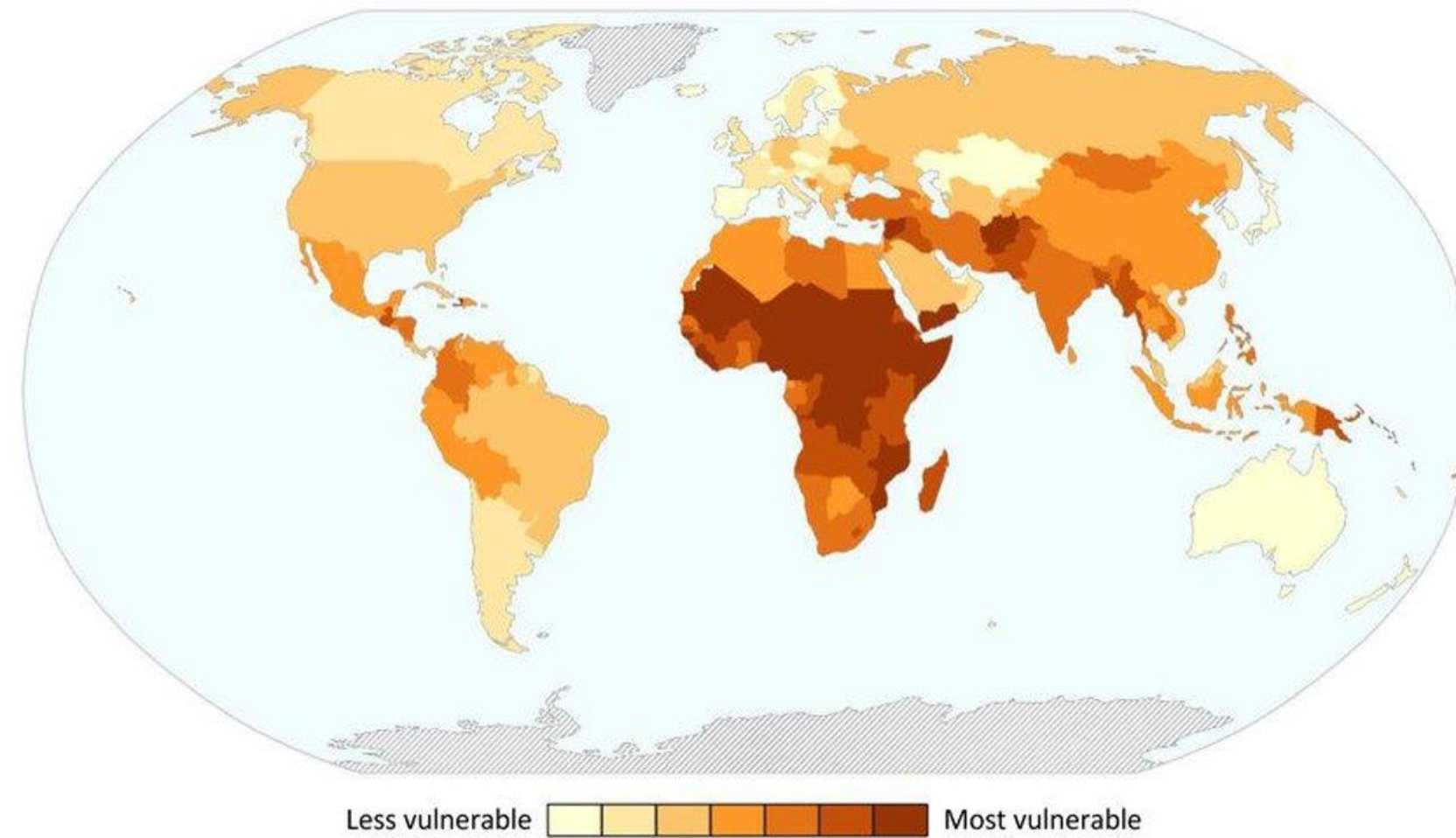
Według raportu Oxfam International (2023) najbogatszy 1% ludności świata wytwarza więcej emisji dwutlenku węgla niż najuboższe 66%.

- Sprawiedliwość klimatyczna oznacza uznanie, że osoby najmniej odpowiedzialne za zmiany klimatyczne najdotkliwiej odczuwają ich skutki.
- Sprawiedliwość klimatyczna to dążenie do zrównoważonej, sprawiedliwej i inkluzywnej przyszłości, obejmujące pociągnięcie tych, którzy spowodowali największe szkody, do odpowiedzialności w wymiarze politycznym, społecznym i ekonomicznym.

CZĘŚĆ 1

■ Globalna mapa narażenia ludzi na skutki zmian klimatu (2019)

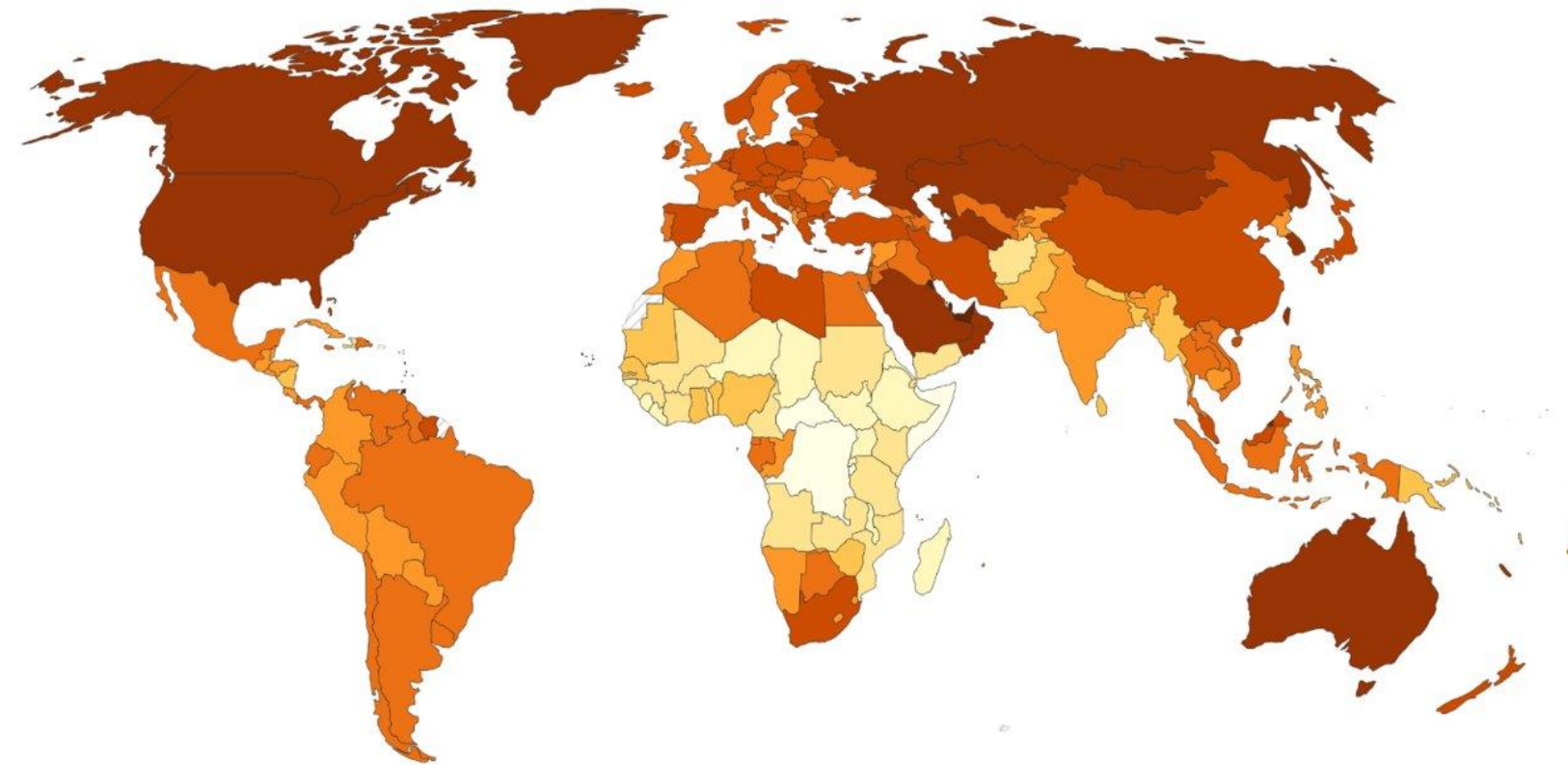

Źródło: Birkmann, Joern, et al. "Regional clusters of vulnerability show the need for transboundary cooperation." *Environmental Research Letters* 16.9 (2021)

Mapa pokazuje jak bardzo narażone są poszczególne kraje

CZĘŚĆ 1

■ Globalna mapa emisji CO2 na osobę (2022)

Źródło: Global Carbon Budget (2023); Population based on various sources (2023) OurWorldInData.org/co2-and-greenhouse-gas-emissions | CC BY

CZĘŚĆ 2

Ekoląg i zmiana narracji

CZĘŚĆ 2

■ Ekolęk

Ekolęk: lęk i niepokój wywołany zmianami klimatu i innymi kryzysami ekologicznymi.

- Zmianami klimatu najbardziej niepokoją się młodzi ludzie, zwłaszcza pokolenie "Z": ci, którzy najwięcej na ten temat wiedzą i są najbardziej wrażliwi na to, co dzieje się na świecie.
- Nastolatki konfrontują się z perspektywą niepewnej, nieprzewidywalnej przyszłości.

CZĘŚĆ 2

Zmiana narracji

Napisz nagłówki z pierwszej strony gazety z 2074 roku

Zrównoważony
rozwój

Gospodarka
cyrkularna

Sprawiedliwość
klimatyczna

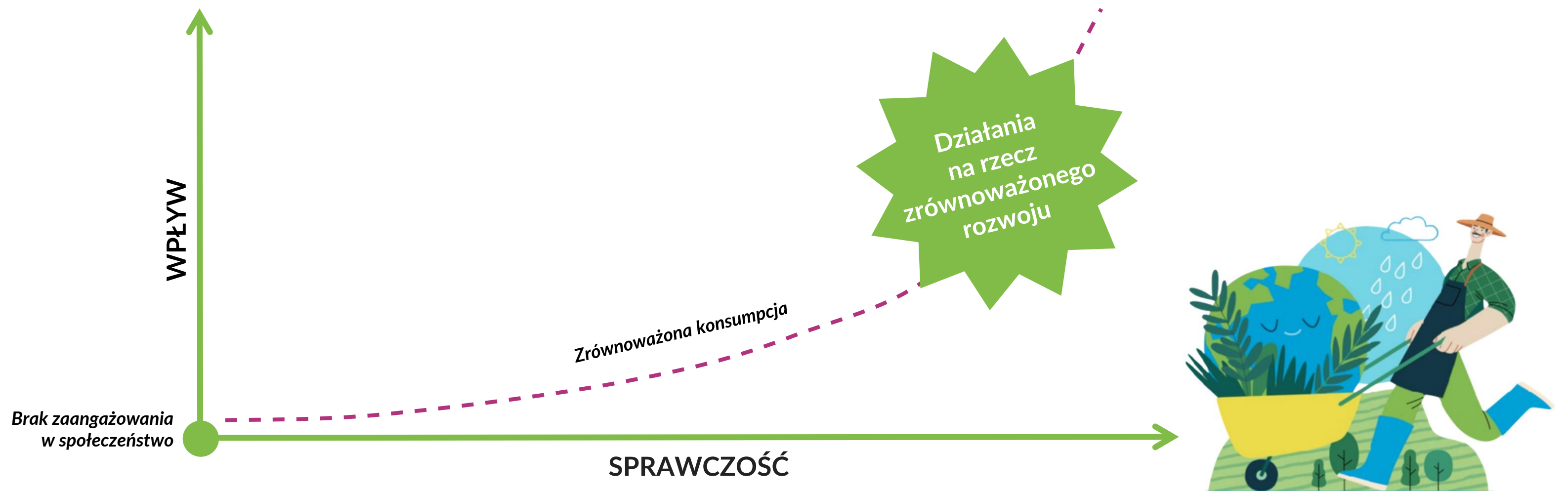
Zmiana narracji

- W ostatnich latach mamy coraz więcej informacji w mediach o zmianach klimatu, ale dominują wiadomości o negatywnych skutkach kryzysu klimatycznego, a rzadziej jest mowa o rozwiązaniach.
- Standardowy sposób przedstawiania tego tematu sprawia, że ludzie czują się bardziej bezsilni w obliczu zmian klimatycznych i spada ich motywacja do zaangażowania się w działania na rzecz klimatu.
- Z badań wynika, że dzięki konstruktywnym narracjom znacząco zmniejsza poczucie bezsilności uczestników. Ponadto spadek poczucia bezradności wiąże się ze wzrostem motywacji do działania.

CZĘŚĆ 2

Wpływ jednostki w społeczeństwie

Co-funded by
the European Union

KUPOJ ODPOWIEDZIALNIE

ACT from play
to action
sustainability
for youth

CZĘŚĆ 3

Grywalizacja w edukacji globalnej

Co-funded by
the European Union

KUPOJ ODPOWIEDZIALNIE

ACT from play
to action
sustainability
for youth

Grywalizacja i jej narzędzia

Grywalizacja zapożycza mechanizmy, dynamikę i elementy tradycyjnie stosowane w grach i wprowadza je w kontekst edukacyjny.

- Tworzy interaktywne, zabawne sposoby uczenia przez zabawę.
- Zwiększa poziom zaangażowania w dane działania czy tematy.
- Wzmacnia poczucie odpowiedzialności uczestników za własną naukę i pozwala im dostrzec możliwość zastosowania tego, czego się nauczyli, w praktyce.
- Pomaga zwiększyć dostępność w edukacji i tworzy spersonalizowane środowisko uczenia się, w którym uczestnicy mogą wziąć udział zgodnie ze swoimi kompetencjami, jednocześnie nabywając nowe umiejętności.

EDUKACJA FORMALNA

zorganizowany model edukacyjny, o strukturze i sposobie prowadzenia zgodnych ze standardami i przepisami prawa, o ściśle określonych celach programowych, metodologii i treściach nauczania

EDUKACJA NIEFORMALNA

- elastyczny model edukacyjny
- potrzeby i zainteresowania uczniów w centrum uwagi
- koncentruje się na rozwijaniu umiejętności i kompetencji, a także na treściach

Źródło: Grajcevci, A., & Shala, A. (2016). Formal and non-formal education in the new era. Action Researcher in Education, 7(7), 119-130.

CZĘŚĆ 3

Grywalizacja i jej narzędzia

Istnieje wiele narzędzi cyfrowych, które można wykorzystać w ramach lekcji, by te były bardziej interaktywne.
Na przykład...

 Wordwall

Kahoot!

 Mentimeter

CZĘŚĆ 3

■ GetLandia – gra planszowa

GetLandia to gra planszowa dla młodzieży o gospodarce cyrkularnej i odpowiedzialnej konsumpcji.

Materiały i instrukcja dla moderatora:
https://ekonsument.pl/a67329_kto_uratuje_getlandie_planszowa_gra_educacyjna.html

Gra została opracowana w odpowiedzi na potrzebę innowacyjnych metod omawiania kwestii zrównoważonej konsumpcji i związków między działaniami lokalnymi, a globalnymi konsekwencjami w pracy z młodzieżą oraz w globalnej edukacji obywatelskiej.

CZĘŚĆ 3

■ GetLandia – gra planszowa

Wypróbujmy konkurs pomysłów z GetLandii!

W moim mieście jest wiele miejsc, w których ludzie zwykle zostawiają po sobie śmieci. Stwórz inicjatywę obywatelską, która zapewni utrzymanie miasta w czystości bez pomocy władz miejskich.

Najlepszy pomysł zdobywa 50 000 podpisów!

Na podróż Kasia lubi kupować żel pod prysznic, dezodorant, krem z filtrem, pastę do zębów itp. w małych plastikowych opakowaniach. To praktyczne rozwiązanie, bo dzięki niemu kosmetyki zajmują mało miejsca w bagażu, ale generuje ono także dużo plastikowych odpadów. Kto ma najlepszy pomysł na bardziej ekologiczne rozwiązanie dla Kasi, bez konieczności zwiększania bagażu?

Najlepszy pomysł zdobywa 50 000 podpisów!

**KONKURS
POMYSŁÓW**

Masz koszulkę, której nie będziesz już nosić, ale która wciąż jak najbardziej nadaje się do użytku, więc chcesz dać jej nowe życie. Co zrobi(a)byś z tą koszulką?

Najlepszy pomysł zdobywa 50 000 podpisów!

Znajdź jakąś istotną różnicę między nawykami konsumpcyjnymi ludzi 50-60 lat temu a obecnie. Następnie ułóż śmieszne zdanie porównujące oba nawyki.

Najlepszy pomysł zdobywa 50 000 podpisów!

Co-funded by
the European Union

KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE

from play
to action
sustainability
for youth
ACT

CZĘŚĆ 4

Budowanie
działania na rzecz
zrównoważonego
rozwoju

Co-funded by
the European Union

KUPOJ ODPOWIEDZIALNIE

ACT from play
to action
sustainability
for youth

8 kroków do działania na rzecz zrównoważonego rozwoju

1. Zdefiniowanie problemu
2. Identyfikacja celów
3. Zebranie grupy
4. Znalezienie partnerów
5. Działania
6. Zasoby i logistyka
7. Komunikacja i widoczność
8. Ewaluacja

Zdefiniowanie problemu

- Jaki(e) problem(y) chciał(a)byś rozwiązać za pomocą tego działania?
- Jakie są konsekwencje/negatywne skutki tego problemu? Kogo najbardziej dotyczą?
- Jakie są przyczyny problemu?

CZĘŚĆ 4

■ Identyfikacja celów

Określ 1-3 cele.

Każdy cel powinien odpowiadać jednemu konkretnemu problemowi wskazanemu w kroku 1.

Jaki jest najważniejszy cel, który chcesz osiągnąć?

Dopilnuj, żeby twoje cele były realistyczne!

Co-funded by
the European Union

KUPUJ ODPOWIEDZIALNIE

 ACT from play
to action
sustainability
for youth

CZĘŚĆ 4

Działania: co dokładnie będziesz robić?

Wróć do swojego pierwotnego pomysłu działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.
Czy pasuje do twoich celów? Czy dociera do beneficjentów?

Jeśli TAK

Świetnie, możesz działać!

Jeśli NIE

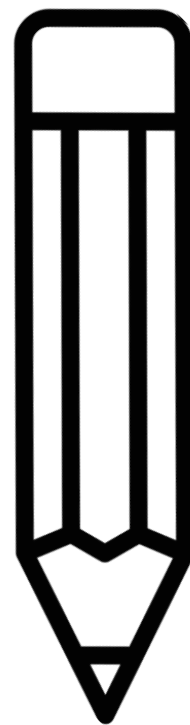
Pomyśl, jakie działania mogłyby pomóc osiągnąć twoje cele. Na tej podstawie zaplanuj swoje działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Żeby ułatwić sobie pracę, sięgnij po metody, które łatwo zastosować tobie i twojej grupie.

CZĘŚĆ 4

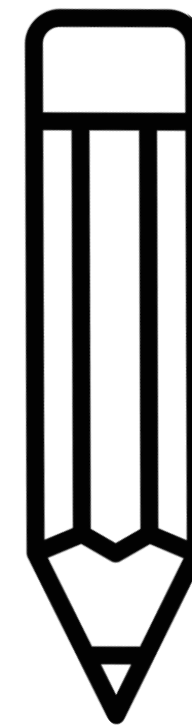
Plan lekcji

Temat: Działania na rzecz zrównoważonego rozwoju

Lekcja 1 Zagrajcie w grę planszową GetLandia

- Zapiszcie pomysły z konkursu pomysłów do wykorzystania na następnej lekcji.

Lekcja 2 Warsztat działań na rzecz zrównoważonego rozwoju

- Quiz o zrównoważonym rozwoju: Tematy gospodarki cyrkularnej i sprawiedliwości klimatycznej.
- Konkurs pomysłów: uczestnicy tworzą grupy po 4-5 osób i wybierają pomysł z konkursu pomysłów z gry planszowej, który najbardziej im się podoba.
- Planowanie swojego działania na rzecz zrównoważonego rozwoju: grupy projektują swoje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w oparciu o zwycięski pomysł z konkursu pomysłów. Na koniec wszystkie grupy mają sporządzony plan własnego działania.

CZĘŚĆ 4

■ Materiały dla nauczycielki / nauczyciela

Zeskanuj kod QR, żeby pobrać przewodnik opracowany z myślą o pomocy w prowadzeniu zajęć na te tematy

Co-funded by
the European Union

KUPOJ ODPOWIEDZIALNIE

 ACT from play
to action
sustainability
for youth